C/2025/4091

2025 7 18

OLAF PRIEŽIŪROS KOMITETO 2024 M. VEIKLOS ATASKAITA

(C/2025/4091)

Komiteto nariai

Angelo Maria Quaglini
OLAF Priežiūros komiteto pirmininkas
Komiteto narys nuo 2022 m. rugsėjo 23 d.

Audito Rūmų teisėjas (Italija)

Dušan Sterle
Komiteto narys nuo 2022 m. kovo 28 d.

Ministro patarėjas, Užsienio ir Europos reikalų ministerija (Slovėnija)
Buvęs Slovėnijos Respublikos biudžeto priežiūros biuro direktorius, Finansų ministerija (Slovėnija)

Marita Salgrāve
Komiteto narė nuo 2022 m. rugsėjo 23 d.

INTOSAI IDI Profesionalių ir svarbių aukščiausiųjų audito institucijų skyriaus vadovė
Buvusi Tarybos narė ir Aukščiausiosios audito institucijos audito direktorė (Latvija)
Buvusi Centrinės finansų ir sutarčių sudarymo agentūros vykdomoji direktorė, Finansų ministerija (Latvija)

Teresa Anjinho
Komiteto narė nuo 2022 m. rugsėjo 23 d. iki 2025 m. vasario 7 d.

Buvusi ombudsmeno pavaduotoja ir nepriklausoma žmogaus teisių ekspertė (Portugalija)

Thierry Cretin
Komiteto narys nuo 2022 m. rugsėjo 9 d. iki 2024 m. liepos 22 d.

Buvęs Prancūzijos teisminių institucijų narys (ikiteisminio tyrimo teisėjas, generalinio prokuroro pavaduotojas, vyriausiasis prokuroras) Buvęs Europos Komisijos Teisingumo ir vartotojų reikalų GD ir Migracijos ir vidaus reikalų GD direktorius

Įžanga

2024-ieji Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) Priežiūros komitetui buvo labai produktyvūs metai. Komitetas OLAF generaliniam direktoriui pateikė keturias išsamias nuomones, įskaitant dvi nuomones dėl OLAF įgaliojimų vykdyti vidaus tyrimus. Su Komitetu taip pat buvo konsultuotasi dėl peržiūrėtų OLAF tyrimo procedūrų gairių (toliau – TPG), kaip reikalaujama Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 (OLAF reglamentas) 17 straipsnio 8 dalyje, projekto ir jis dėl šio projekto pateikė pastabas. Komitetas galėjo vykdyti savo stebėsenos užduotis labai veiksmingai ir su atsidavimu.

Pirmąją savo nuomonę dėl OLAF atliekamų papildančių tyrimų Komitetas pateikė 2024 m. vasario mėn. Šioje nuomonėje daugiausia dėmesio buvo skirta nuo 2021 m. birželio mėn., kai pradėjo veikti Europos prokuratūra, OLAF vykdytiems papildantiems tyrimams. Ji parengta siekiant padėti geriau suprasti OLAF bendradarbiavimo su Europos prokuratūra plėtrą. Savo išvadose Komitetas teigiamai įvertino rimtas Europos prokuratūros ir OLAF pastangas sėkmingai kovoti su sukčiavimu naudojantis nauju mechanizmu. Komitetas pateikė OLAF dvi rekomendacijas, kaip padidinti jos bendradarbiavimo ir mainų su Europos prokuratūra skaidrumą ir sustiprinti atitinkamą gerąją administracinę praktiką. Kadangi papildančių tyrimų pobūdis kinta, Komitetas taip pat stebėjo OLAF 2024 m. vykdytus 52 papildančius tyrimus ir tai, kaip įgyvendinamos jo rekomendacijos. Šioje metinėje ataskaitoje pateikiama daugiau įžvalgų apie šių tyrimų vykdymą ir jų, kaip esminės dviejų pagrindinių ES kovos su sukčiavimu struktūros ramsčių – OLAF ir Europos prokuratūros – bendradarbiavimo priemonės, vaidmenį.

2024 m. gegužės mėn. Komitetas priėmė nuomonę dėl OLAF 2025 m. preliminaraus biudžeto projekto. Šioje nuomonėje atkreiptas dėmesys į tai, kad OLAF 2025 m. preliminarus biudžetas, palyginti su 2024 m., padidėjo 5 proc. Komitetas padarė išvadą, kad siūlomas tam tikrų atskirų biudžeto eilučių padidinimas buvo pagrįstas ir derėjo su Komisijos 2025 m. biudžeto projekto rengimo gairėmis. Komitetas taip pat pabrėžė, kad svarbu išsaugoti OLAF gebėjimus atlikti patikrinimus vietoje, taip pat informacinių ir ryšių technologijų biudžetą. Nuomonėje taip pat atkreiptas dėmesys į būtinybę turėti pakankamai žmogiškųjų išteklių ir palankiai įvertinta tai, kad skirta papildomų išteklių OLAF funkcijai pagal Ukrainos priemonę vykdyti.

Dar dviejose nuomonėse nagrinėti teisiniai su OLAF tyrimų kompetencija susiję klausimai. Nuomonėje Nr. 4/2024 Komitetas nagrinėjo, ar OLAF turi įgaliojimą tirti sunkias nusikalstamas Europos parlamento narių, taip pat institucijų, organų, įstaigų ir agentūrų (toliau – IOĮA) narių veikas, susijusias su profesinių pareigų vykdymu, net jei atrodo, kad tos nusikalstamos veikos nekenkia ES finansiniams interesams. Komitetas padarė išvadą, kad J. Dalli byloje priimtame sprendime konstatuota, jog OLAF turi kompetenciją atlikti šio pobūdžio vidaus tyrimus ir kad ji tiesiogiai kyla iš OLAF reglamento 1 straipsnio 4 dalies. Komiteto nuomone, būsima OLAF reglamento peržiūra bus tinkama proga visapusiškai suderinti šio reglamento 1 straipsnio 4 dalį su J. Dalli byloje priimtu Teisingumo Teismo sprendimu. Tai suteiktų daugiau aiškumo ir pašalintų abejones dėl OLAF kompetencijos atlikti su ES finansiniais interesais nesusijusius vidaus tyrimus IOĮA narių atžvilgiu.

Antrojoje nuomonėje, kuri buvo oficialiai priimta 2025 m. sausio mėn., daugiausia dėmesio skirta OLAF vaidmeniui ir įgaliojimams tiriant netinkamą elgesį ir priekabiavimą institucijose, organuose, įstaigose ir agentūrose. Komitetas nagrinėjo 20 priekabiavimo bylų, kurias OLAF per pastaruosius penkerius metus (2018–2023 m.) nutraukė (tyrimai nebuvo pradėti), ir 9 priekabiavimo tyrimus, kurie tuo pačiu laikotarpiu buvo užbaigti. Rengiant šią nuomonę siekta įvertinti, ar OLAF buvo tinkama tarnyba šiems tyrimams atlikti ir kokią pridėtinę vertę teikia OLAF intervenciniai veiksmai.

Komitetas tęsė ir užbaigė TPG projekto analizę. Savo nuomonę Komitetas oficialiai priėmė 2024 m. lapkričio mėn. Komiteto nuomone, TPG peržiūra yra labai svarbi OLAF užduotis, nes turėtų padėti priimti atnaujintas, išsamias, aiškias ir visapusiškas gaires. Komiteto rekomendacijomis pirmiausiai siekta užtikrinti, kad būtų laikomasi šių principų: i) pagrįsto tyrimų laikotarpio ir nepertraukiamas jų atlikimo, ii) aiškaus sprendimų priėmimo proceso, iii) procesinių garantijų taikymo, iv) skaidrumo ir v) vienodo požiūrio į asmenis tyrimų metu. Komitetas dėkoja OLAF už konstruktyvų ir skaidrų dialogą. Vis dėlto jam kelia susirūpinimą tai, kad, kaip paskelbta 2025 m. pradžioje, galutinės TPG versijos priėmimas buvo atidėtas. Komitetas mano, kad taip vėluoti nepagrįsta, nes OLAF jau yra padariusi didelę pažangą ir kartu su visais prie peržiūros labai prisidėjusiais suinteresuotaisiais subjektais investavusi daug laiko ir pastangų.

Komitetas toliau vykdė OLAF tyrimų trukmės stebėseną ir įtraukė jos rezultatus į šią metinę ataskaitą.

Taip pat pažymėtina, kad 2024 m. atsistatydino vienas Komiteto narys, todėl iki 2024 m. gruodžio mėn. Komitetas veiklą tęsė būdamas keturių narių sudėties.

Galiausiai narių vardu norėčiau padėkoti OLAF generaliniam direktoriui už jo atvirą ir konstruktyvų požiūrį bei keitimąsi nuomonėmis su Komitetu, o sekretoriatams darbuotojams ir jų vadovui – už vertingą Komitetui suteiktą paramą.

Angelo Maria Quaglini

Priežiūros komiteto pirmininkas

Turinys

Įžanga ... 2

1. Glaustai apie Komitetą ... 5

2. Stebėsenos veikla ... 6

2.1. *Nuomonė Nr. 1/2024 dėl OLAF ir Europos prokuratūros vykdomų papildančių tyrimų ir kasmetinių tolesnių veiksmų* ... 6

2.2. *OLAF biudžeto ir išteklių stebėsena. Nuomonė Nr. 2/2024 OLAF 2025 m. preliminarus biudžeto projektas* ... 8

2.3. *Nuomonė Nr. 3/2024 OLAF tyrimo procedūrų gairės (TPG)* ... 9

2.4. *Nuomonė Nr. 4/2024 OLAF įgaliojimas atlikti vidaus tyrimus. ES institucijų narių atvejis* ... 11

2.5. *Nuomonės dėl OLAF vidaus tyrimų dėl priekabiavimo ES institucijose, įstaigose, organuose ir agentūrose (IOĮA) projektas* ... 14

2.6. *OLAF tyrimų trukmės stebėsena* ... 16

2.6.1 *Ilgiau nei 12 mėnesių trunkančių tyrimų ataskaitos, kurias Komitetas gavo 2024 m.* ... 16

2.6.2 *Ilgiau nei 36 mėnesius trunkančių OLAF tyrimų stebėsena 2024 m.* ... 17

2.7. *Komiteto vykdoma Europos kovos su sukčiavimu tarnybai pateiktų atskirų skundų stebėsena* ... 21

3. Bendradarbiavimas ... 21

3.1. *Bendradarbiavimas su OLAF* ... 21

3.2. *Santykiai su suinteresuotaisiais subjektais* ... 22

4. Administravimas ir ištekliai ... 22

4.1. *Priežiūros komiteto darbo metodai* ... 22

4.2. *Sekretoriatas* ... 23

4.3. *Biudžeto klausimai* ... 23

1. **Glaustai apie Komitetą**

1. Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) Priežiūros komitetas (toliau – Komitetas) yra Reglamentu (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ([1]) (toliau – OLAF reglamentas) įsteigta nepriklausoma institucija, kurios užduotis – stiprinti ir užtikrinti OLAF nepriklausomumą reguliariai stebint OLAF tyrimo funkcijos vykdymą.

2. Komitetą sudaro penki nepriklausomi išorės ekspertai (toliau – nariai), skiriami bendru Europos Parlamento, Tarybos ir Europos Komisijos susitarimu penkeriems metams ([2]). Nariai savo pareigas atlieka visiškai nepriklausomai ir negali siekti gauti arba priimti jokios valdžios institucijos arba ES institucijos, įstaigos, organo ar agentūros nurodymų. Komitetui veiklą padeda vykdyti Komisijos skiriamas nuolat dirbantis sekretoriatas, kuris yra tiesiogiai pavaldus Komitetui ir veikia nepriklausomai nuo Komisijos, OLAF ar bet kurios kitos institucijos. Sekretoriatas atlieka svarbų vaidmenį sudarydamas palankias sąlygas Komitetui atlikti visas stebėsenos užduotis ir prisidėdamas prie jų vykdymo.

3. Atsižvelgiant į OLAF tyrimų pobūdį, kreiptis į ES teismus dėl OLAF generalinio direktoriaus sprendimo pradėti arba užbaigti tyrimą negalima ([3]). Tai reiškia, kad kartu su procesinių garantijų kontrolieriumi, kuris nagrinėja skundus prieš OLAF dėl procesinių garantijų ir tyrimams taikomų taisyklių nesilaikymo ([4]), Komitetas atlieka labai svarbų vaidmenį kaip nepriklausoma institucija, kuriai pavesta prižiūrėti ir kontroliuoti, kaip OLAF atlieka savo tyrimus. Dėl to Komitetas užima privilegijuotą padėtį, nes teikia ES institucijoms įžvalgas apie OLAF darbą ir užtikrina, kad OLAF veiktų teisėtai ir vadovaudamasi taikomomis procesinėmis garantijomis.

4. Pagal OLAF reglamentą Komitetui pavestos trys užduotys: i) atlikti nuolatinę OLAF tyrimo funkcijos stebėseną, ii) padėti OLAF generaliniam direktoriui vykdyti pareigas ir iii) teikti ataskaitas ES institucijoms.

5. Nuolat stebėdamas OLAF tyrimus, Komitetas visų pirma siekia užtikrinti, kad:

   i) į OLAF atliekamus tyrimus nebūtų kišamasi iš išorės;

   ii) visi atitinkami generalinio direktoriaus sprendimai būtų priimami laikantis teisėtumo ir nešališkumo principų ir vadovaujantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija ir procesinėmis garantijomis ([5]).

6. Komiteto darbas apima: i) **nuomonių** OLAF generaliniam direktoriui ir prireikus **rekomendacijų** dėl OLAF tiriamojo darbo, tyrimų trukmės ir išteklių, kurių OLAF reikia šiems tyrimams atlikti, teikimą ir ii) **pastabų** dėl OLAF tyrimo procedūrų gairių projekto rengimą. Teikdamas nuomones ir rekomendacijas, Komitetas niekada nesikiša į OLAF vykdomų tyrimų eigą.

([1]) 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1) su pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES, Euratomas) 2016/2030 ir Reglamentu (ES, Euratomas) 2020/2223, 15 straipsnio 2 dalis. Galima susipažinti adresu https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:02013R0883-20210117.

([2]) Siekiant išsaugoti Komitete sukauptą patirtį, nariai keičiami pakaitomis, kaip numatyta OLAF reglamente.

([3]) Byla T-658/17, Stichting Against Child Trafficking / Komisija, ECLI:EU:T:2018:799.

([4]) Žr. OLAF reglamento 9a straipsnio 8 dalį.

([5]) https://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_en.pdf.

2. **Stebėsenos veikla**

7. Ataskaitiniais metais Komitetas pagal OLAF reglamento 15 straipsnį OLAF generaliniam direktoriui pateikė keturias nuomones. Jose pateiktos kelios rekomendacijos. Remiantis OLAF reglamento 17 straipsnio 8 dalimi, su Komitetu taip pat buvo konsultuojamasis ir jis pateikė pastabų dėl peržiūrėto OLAF tyrimo procedūrų gairių projekto ([6]). Komitetas taip pat toliau vykdė OLAF tyrimų trukmės ir procesinių garantijų taikymo stebėseną.

2.1. ***Nuomonė Nr. 1/2024 dėl OLAF ir Europos prokuratūros vykdomų papildančių tyrimų ir kasmetinių tolesnių veiksmų***

8. 2024 m. vasario mėn. Komitetas priėmė Nuomonę Nr. 1/2024 ([7]) dėl OLAF vykdomų papildančių tyrimų. Ši nuomonė buvo grindžiama pirmąja 70 papildančių tyrimų, kuriuos OLAF atliko nuo 2021 m., pradėjus veikti Europos prokuratūrai, analize. Komitetas išsamiai išanalizavo 40 iš šių 70 OLAF jau užbaigtų tyrimų.

9. Komitetas teigiamai įvertino nuoširdžias Europos prokuratūros ir OLAF pastangas sėkmingai kovoti su sukčiavimu naudojantis nauju mechanizmu. Komiteto atlikta analizė parodė abiejų subjektų atsidavimą ir profesionalų požiūrį.

10. Remdamasis šių 40 užbaigtų papildančių tyrimų analize, Komitetas pateikė OLAF dvi rekomendacijas. Pirma, jis rekomendavo OLAF teikiant pasiūlymą pradėti papildantį tyrimą visada naudoti su Europos prokuratūra suderintas formas ir šablonus, net jei Europos prokuratūra jau neoficialiai yra nurodžiusi OLAF, kad ji tam prieštarautų. Jis taip pat rekomendavo nurodyti šią praktiką būsimose OLAF peržiūrėtose tyrimo procedūrų gairėse. Šiomis dviem rekomendacijomis siekta padidinti skaidrumą ir sustiprinti gerąją administracinę OLAF ir Europos prokuratūros tarpusavio bendradarbiavimo ir mainų praktiką.

11. Atsižvelgdamas į kintantį papildančių tyrimų pobūdį, Komitetas nusprendė kasmet, pradedant nuo šios metinės ataskaitos, stebėti OLAF vykdomus papildančius tyrimus ir rekomendacijų įgyvendinimą, siekdamas pateikti daugiau įžvalgų apie šių tyrimų vykdymą ir jų, kaip esminės šių dviejų ES kovos su sukčiavimu struktūros ramsčių – OLAF ir Europos prokuratūros – tarpusavio bendradarbiavimo priemonės, vaidmenį.

OLAF 2024 m. atlikti papildantys tyrimai

12. 2024 m. rugsėjo mėn. Komitetas paprašė OLAF pateikti 2024 m. pradėtų arba užbaigtų papildančių tyrimų sąrašą. OLAF pranešė 2024 m. atlikusi 52 papildančius tyrimus, iš kurių Komitetas įvertino ir išanalizavo 24. 2024 m. gruodžio mėn. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba Komitetui OLAF bylų valdymo sistemoje (toliau – OCM sistema) pateikė daugiau informacijos apie likusias 25 trumpiau nei metus trunkančias ir todėl neprieinamas bylas ([8]). OLAF taip pat įtraukė tris naujas bylas, kurios buvo pradėtos po pirminio 2024 m. rugsėjo mėn. pateikto prašymo ([9]).

([6]) Priežiūros komiteto nuomonė Nr. 3/2024 *OLAF tyrimo procedūrų gairės*, galima susipažinti adresu https://supervisory-committee-olaf.europa.eu/document/download/cdd642c0-2339-48e4-89c4-3041316bef1f_en?filename=Opinion%20GIPs%2013.11.24_NON-CONFIDENTIAL.pdf.

([7]) Priežiūros komiteto nuomonė Nr. 1/2024 *OLAF ir Europos prokuratūros vykdomi papildantys tyrimai*, galima susipažinti adresu https://supervisory-committee-olaf.europa.eu/document/download/9017a135-fe82-4471-84fc-eb7030379e3a_en?filename=Opinion%20on%20CI%20-%20non%20confidential%20v.pdf.

([8]) Pagal OLAF reglamento 7 straipsnio 8 dalį ir 17 straipsnio 5 dalies d punkto antrą pastraipą, Priežiūros komitetas turi prieigą prie ilgiau nei 12 mėnesių trunkančių tyrimų.

([9]) Visų 2024 m. (sausio – gruodžio mėn.) pradėtų ir užbaigtų papildančių tyrimų sąrašo ir prieigos prie OCM sistemoje saugomos atitinkamų bylų medžiagos Priežiūros komitetas paprašė 2024 m. rugsėjo 16 d.

13. 32 iš 52 Komiteto analizuotų papildančių 2024 m. tyrimų buvo naujai pradėti, o 20 – užbaigti. 18 užbaigtų tyrimų atveju OLAF siūlė susigrąžinti apie 160 mln. EUR. Per likusius du užbaigtus tyrimus OLAF pateikė drausmines ir administracines rekomendacijas.

Analizė

14. Komitetas pažymi, kad 32 iš 52 papildančių tyrimų pradėjo Europos prokuratūra, o 20 – OLAF.

15. 22 iš 32 Europos prokuratūros pradėtų papildančių tyrimų reikalavo pradėti Rumunijos Europos deleguotieji prokurorai (toliau – EDP). Likę dešimt Europos prokuratūros pradėtų tyrimų buvo pradėti keturių skirtingų valstybių narių – FR (2 bylos), LT (3 bylos), ES (4 bylos) ir CZ (1 byla) – EDP prašymu. Likusios dvidešimt OLAF pradėtų bylų pasiskirsto taip: CZ (4 bylos), SK (3 bylos), CR, HU (2 bylos), BE, BG, DE, ET, GR, IT, LT, RO (ir STG ([10]); 1 byla).

16. 37 tyrimai buvo pradėti kaip papildantys tyrimai nuo pat pradžių, o 15 tyrimų buvo perklasifikuoti kaip papildantys tyrimai. Panašu, kad, kaip nurodyta toliau (žr. 23–27 punktus), tai, ar tyrimas pradedamas kaip papildantis nuo pat pradžių, ar vėliau perklasifikuojamas kaip toks, daro poveikį bendrai jo trukmei.

17. Komitetas pažymi, kad Europos prokuratūra nėra oficialiai atmetusi nė vieno OLAF pasiūlymo pradėti papildantį tyrimą ir tai galima laikyti labai gero abiejų šių subjektų bendradarbiavimo požymiu. Komitetas taip pat nenustatė nieko, iš ko būtų matyti, kad tokio oficialaus atmetimo galėjo nebūti dėl išankstinių neoficialių OLAF ir Europos prokuratūros informacijos mainų, per kuriuos pastaroji Europos kovos su sukčiavimu tarnybai būtų signalizavusi kad, jei ši pateiktų tokį prašymą, Europos prokuratūra jį atmestų. OLAF pranešė Komitetui apie pasirengimą ieškoti galimybių supaprastinti pasiūlymų dėl galimų papildančių tyrimų aptarimo procesą.

Pirmoji rekomendacija: naudoti formas

18. Viena iš Nuomonėje Nr. 1/2024 pateiktų Komiteto išvadų buvo ta, kad praktiškai, jei per išankstinius neoficialius informacijos mainus Europos prokuratūra OLAF ketinimui pradėti papildantį tyrimą paprieštarautų, OLAF oficialaus prašymo raštu šiuo klausimu neteiktų. Vadinasi, tokiu atveju OLAF pasiūlymas arba Europos prokuratūros prieštaravimas jam nebūtų oficialiai užregistruoti. Dėl šios priežasties Komitetas rekomendavo, kad, norėdama pradėti papildantį tyrimą, OLAF visada raštu pateiktų oficialų pasiūlymą, naudodama formas ir šablonus, dėl kurių jau susitarta su Europos prokuratūra. Taip užtikrinamas a) skaidrumo principo laikymasis ir b) Komiteto atliekamos OLAF tyrimų funkcijos stebėsenos veiksmingumas.

19. Komitetas nustatė, kad tinkamos prašymų formos naudotos 23 iš 52 bylų. Daugumoje iš šių bylų bent vienas iš subjektų laikėsi oficialios ryšių palaikymo su kitu subjektu procedūros. Keliose likusiose bylose prašymas buvo pateiktas paprastu raštu, nenaudojant tinkamos formos, arba atsakymas į oficialų prašymą buvo pateiktas paprastu el. laišku arba žodžiu.

20. 11 bylų OLAF, prašydama pradėti papildantį tyrimą, naudojosi tinkamomis formomis, o Europos prokuratūra – ne visada, nors jos praktika per metus vis gerėjo.

Antroji rekomendacija: atsižvelgti į šią procedūrą Tyrimo procedūrų gairėse

21. Antroji iš pirmosios rekomendacijos kylanti rekomendacija Europos kovos su sukčiavimu tarnybai buvo užtikrinti, kad būsimose jos peržiūrėtose TPG būtų rekomenduojama teikiant pasiūlymą pradėti papildančius tyrimus naudoti su Europos prokuratūra sutartas formas ir šablonus.

([10]) STG – speciali tyrimo grupė.

22. Šiuo klausimu savo pastabose dėl Nuomonės Nr. 1/2024 OLAF įsipareigojo kartu su Europos prokuratūra išsiaiškinti, kaip būtų galima supaprastinti pasiūlymų dėl galimų papildančių tyrimų aptarimo procesą ir užtikrinti, kad jis būtų oficialus ir skaidrus.

Trukmė

23. Savo Nuomonėje Nr. 1/2024 Komitetas konstatavo, kad 75 proc. užbaigtų papildančių tyrimų trukmė buvo trumpesnė nei vieni metai (vidutiniškai aštuoni mėnesiai). Labai nedaugelio bylų (10–20 proc.) trukmė viršijo vienus metus dėl objektyvių priežasčių, pvz., itin sudėtingo tiriamų klausimų pobūdžio, įskaitant didelį susijusių asmenų ir (arba) valstybių skaičių.

24. Nuo tada analizuodamas bylas Komitetas nustatė skirtumą tarp tyrimų, kurie buvo pradėti kaip papildantys tyrimai nuo pat pradžių, ir tyrimų, kurie buvo perklasifikuoti į tokius, dažnai vėlesniu ir tyrimo požiūriu labiau pažengusiu etapu.

25. Nustatyta, kad pastaruoju atveju OLAF tyrimus užbaigia per kelis mėnesius (kai kada – per kelias dienas) nuo OLAF pasiūlymo pradėti papildantį tyrimą priėmimo Europos prokuratūroje. Pagrindinės šio spartaus užbaigimo priežastys galėjo būti pažengęs pradinio Europos prokuratūros tyrimo etapas ir dažnai taip pat didelis jau turimos informacijos kiekis, surinktas vykdant teisminę veiklą ir atliekant patikrinimus vietoje prieš perklasifikuojant atliekamą tyrimą papildančiu tyrimu.

26. Tačiau jei tyrimas nuo pat pradžių buvo pradėtas kaip papildantis tyrimas, vidutinė jo trukmė buvo ilgesnė (381 diena), o sudėtingesniais atvejais netgi viršijo dvejus metus.

27. 2024 m. vidutinė perklasifikuotų ir išorės papildančių OLAF tyrimų trukmė ([11]) buvo 12 mėnesių – trumpesnė už vidutinę kitų OLAF tyrimų trukmę (24 mėnesiai). Dauguma papildančių tyrimų 2024 m. nebuvo nepagrįstai pertraukti, o tai rodo veiksmingą ir bendradarbiavimu grindžiamą Europos prokuratūros ir OLAF požiūrį.

2.2. **OLAF biudžeto ir išteklių stebėsena. Nuomonė Nr. 2/2024 *OLAF 2025 m. preliminarus biudžeto projektas***

28. Komitetas kasmet priima nuomonę dėl OLAF preliminaraus biudžeto projekto, kad patikintų ES institucijas, jog biudžeto projektu išsaugomas OLAF tyrimo funkcijos nepriklausomumas. Komiteto nuomonėje konkrečiai nagrinėjama, ar OLAF turi pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių, kad galėtų stiprinti kovą su sukčiavimu, korupcija bei kita neteisėta veikla ir veiksmingai vykdyti jai pavestas užduotis.

29. 2024 m. gegužės 15 d. Komitetas paskelbė Nuomonę Nr. 2/2024 dėl OLAF 2025 m. preliminaraus biudžeto projekto. Šioje nuomonėje atkreiptas dėmesys į tai, kad OLAF preliminarus biudžetas, palyginti su 2024 m. biudžetu, padidėjo 5 proc. Siūlomas tam tikrų atskirų biudžeto eilučių padidinimas buvo tinkamai pagrįstas ir derėjo su Komisijos 2025 m. biudžeto projekto rengimo gairėmis.

30. Nagrinėdamas komandiruotėms ir reprezentacinėms išlaidoms skirtą OLAF biudžeto eilutę Komitetas atkreipė dėmesį į tai, kad svarbu laikytis visoms Komisijos tarnyboms taikomos Komisijos rekomendacijos laikantis žaliojo kurso komandiruotėms ir posėdžiams taikyti linijinį 20 proc. sumažinimą. Vis dėlto Komitetas palankiai įvertino tai, kad komandiruočių ir atstovavimo išlaidoms skirtas OLAF biudžetas išliko tokio pat dydžio kaip 2024 m., todėl išsaugomi itin svarbūs OLAF pajėgumai, atliekant tyrimus, atlikti patikrinimus vietoje ES ir už jos ribų.

31. Komitetas taip pat palankiai įvertino tai, kad informacinėms ir ryšių technologijoms skirtas OLAF biudžetas išliko tokio pat dydžio kaip 2024 m. Komiteto nuomone, OCM išlaidos, kurios kelerius metus iš eilės buvo ženkliai didinamos, dabar bus skiriamos ne plėtrai, bet techninei priežiūrai.

([11]) Vidutinė OLAF tyrimų trukmė skaičiuojama nuo prašymo dėl papildančio tyrimo priėmimo iki OLAF administracinio tyrimo užbaigimo. Kai kada Europos prokuratūra tęsia nusikalstamos veikos tyrimą.

32. Dėl OLAF žmogiškųjų išteklių Komitetas visada laikėsi nuomonės, kad, siekiant išlaikyti aukštą veiklos rezultatų lygį, OLAF itin svarbu turėti pakankamai šių išteklių. Todėl Komitetas palankiai vertino tai, kad nebėra planuojama mažinti 2025 m. OLAF etatų plano ir kad OLAF, atsižvelgiant į numatytą jos vaidmenį pagal Ukrainos priemonę, taip pat bus skiriama papildomų pagal šią priemonę finansuojamų išteklių.

33. Komitetas atkreipė dėmesį į tai, kad svarbi OLAF biudžeto ypatybė yra tarpusavyje susieta jo struktūra, dėl kurios Tarnyba gali atlikti vidinius biudžeto perkėlimus iš vienos biudžeto eilutės į kitą, neprašydama ES biudžeto valdymo institucijos leidimo. Pasinaudodama šia galimybe OLAF praeityje galėjo reaguoti į nenumatytus įvykius bei iššūkius ir valdyti savo biudžetą lanksčiau nei bet kuris kitas Komisijos generalinis direktoratas. Komitetas visada pasisakė už OLAF biudžeto valdymo autonomiją kaip papildomą jos (biudžeto) nepriklausomumo garantiją.

34. Vis dėlto Komitetas pabrėžė, kad OLAF visada svarbu valdyti savo biudžetą kuo geriau laikantis Reglamento dėl finansinių taisyklių 6–38 straipsniuose nustatytų ir bendrajam ES biudžetui taikomų bendrųjų biudžeto principų, įskaitant skaidrumo ir konkretumo principus.

2.3. **Nuomonė Nr. 3/2024 *OLAF tyrimo procedūrų gairės (TPG)***

35. Atsižvelgdama į 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2223, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl OLAF atliekamų tyrimų, OLAF nusprendė iš dalies pakeisti galiojančias TPG, siekdama perkelti naujas reglamento nuostatas į naujas vidaus gaires ir sukurti aiškią bei nuoseklią visos tyrimų, paramos ir koordinavimo veiklos sistemą. OLAF reglamento 17 straipsnyje nustatyta, kad tyrimo procedūrų gaires patvirtina generalinis direktorius po to, kai Priežiūros komitetui buvo suteikta galimybė pateikti pastabas. Į tai atsižvelgdama OLAF paaiškino Komitetui, kad šis peržiūros procesas vyko dviem atskirais etapais.

36. Pirmuoju etapu dalinė OLAF generalinio direktoriaus peržiūra apėmė tik tai, kas tikrai būtina siekiant suderinti TPG su Reglamentu (ES, Euratomas) 2020/2223 padarytais pakeitimais ir Europos prokuratūros veiklos pradžia. Šis etapas buvo užbaigtas ir 2021 m. spalio 11 d. įsigaliojo naujos TPG. 2022 m. rugpjūčio 17 d. pastabose OLAF generaliniam direktoriui dėl TPG peržiūros Komitetas aiškiai nurodė, kad nuomonę dėl peržiūrėtų Tyrimo procedūrų gairių jis pateiks tik tada, kai bus užbaigtas antrasis peržiūros proceso etapas ([12]).

37. Dabartiniu antruoju peržiūros etapu OLAF atliko išsamesnę peržiūrą, apimančią: aspektus, įtrauktus į kitas OLAF vidaus instrukcijas ir gaires; praktiką, nustatytą OLAF bendradarbiaujant su Europos prokuratūra; OLAF suinteresuotųjų subjektų rekomendacijas ir per daugelį metų OLAF darbuotojų nustatytas problemas.

38. 2023 m. lapkričio 24 d. OLAF pateikė Priežiūros komitetui peržiūrėtą galutinę TPG projekto versiją oficialioms pastaboms pateikti. Per šias oficialias konsultacijas vyko konstruktyvus antrąjį 2023 m. pusmetį prasidėjęs ir ataskaitiniu laikotarpiu tebesitęsęs OLAF ir Komiteto keitimasis nuomonėmis. Priežiūros komiteto nuomonę Nr. 3/2024 dėl OLAF tyrimo procedūrų gairių Komitetas priėmė per savo 2024 m. spalio 15 d. plenarinį posėdį, o paskelbta ji buvo 2024 m. lapkričio 12 d. ([13])

39. Šioje nuomonėje Komitetas, kaip nurodyta OLAF reglamento 17 straipsnio 8 dalyje, prieš priimdamas tyrimo procedūrų gaires, OLAF generaliniam direktoriui pateikė savo pastabas ir rekomendacijas.

([12]) OLAF reglamento 17 straipsnio 8 dalies paskutinis sakinys.

([13]) Su Priežiūros komiteto nuomone Nr. 3/2024 dėl OLAF tyrimo procedūrų gairių galima susipažinti adresu https://supervisory-committee-olaf.europa.eu/document/download/cdd642c0-2339-48e4-89c4-3041316bef1f_en?filename=Opinion%20GIPs%2013.11.24_NON-CONFIDENTIAL.pdf.

40. Komitetas, kaip nurodyta ankstesnėse nuomonėse ([14]), mano esant būtina, kad naujosios TPG būtų grindžiamos išsamia visa apimančia visų kitų esamų OLAF vidaus gairių ir instrukcijų peržiūra. Tai svarbu, kadangi TPG yra vienintelės gairės, instrukcijos ar vadovas, kurį OLAF reglamentu reikalaujama skelbti viešai ([15]), todėl atlieka esminį vaidmenį užtikrinant reikiamą skaidrumo ir teisinio tikrumo lygį asmenims, dėl kurių atliekamas tyrimas.

41. Šiuo atžvilgiu Komitetas pripažino, kad, siekiant pateikti tyrėjams peržiūrėtą gairių rinkinį, padaryta pažanga, bet pažymėjo, kad pateiktą ir išnagrinėtą TPG projektą dar būtų galima patobulinti. Komiteto nuomone, laikantis visapusiškų, didelės apimties ir išsamų tyrimo gairių bus labiau juntama vadovavimosi tokiais principais kaip i) pagrįstas tyrimų laikotarpis ir nepertraukiamas jų atlikimas, ii) aiškus sprendimų priėmimo procesas, iii) procesinių garantijų taikymas, iv) skaidrumas ir v) vienodas požiūris į asmenis tyrimų metu, nauda.

42. Komitetas pateikė praktinių ir atidžiai pagrįstų rekomendacijų ir pasiūlymų, ypač šiais aspektais:

i) tyrimų trukmė – Komitetas nagrinėjo įvairius aspektus, įskaitant tyrimų planavimą, nepagrįstus neveikimo laikotarpius, nenutrūkstamą tyrimų atlikimą, tyrimų trukmės patikros mechanizmus, pareigą pranešti Komitetui ir pagrįstą tyrimo laikotarpį, kuris turėtų būti proporcingas bylos sudėtingumui ir aplinkybėms;

ii) OLAF generalinio direktoriaus nepriklausomumas ir sprendimų priėmimo procesas – rekomendacijos buvo susijusios su taisyklių struktūros nustatymu ir skaidrumo, dokumentavimo, konsultavimosi ir bendradarbiavimo per visą sprendimų priėmimo procesą principų aprašymu, ypatingą dėmesį skiriant įgaliojimų perdavimui ir hierarchija grindžiamoms atsakomybės sritims;

iii) tyrimų aprėptis, atsižvelgiant į teisę į gynybą ir sprendimų priėmimo procesą – rekomendacijose pirmiausia akcentuojama būtinybė pagrįsti bet kokį tyrimo aprėpties pakeitimą ir kiekvienam pakeitimui taikyti tokias pat vertinimo taisykles, kokių reikalaujama laikytis pradedant tyrimą;

iv) pakankamo įtarimo, kad būtų galima pradėti tyrimą, sąvoka, ypatingą dėmesį skiriant įvairiems gaunamos informacijos šaltiniams ir atrankos proceso metu vykdomai veiklai;

v) vienodo požiūrio principo laikymasis tyrimų metu – pirmiausia siekiama į TPG įtraukti išsamaus tyrimo principą ir išspręsti kriterijų, taikomų siekiant nustatyti, ar asmuo gali būti laikomas *susijusiu asmeniu*, klausimą;

vi) kiekvieno asmens teisių į *privatų gyvenimą* ir *pokalbius telefonu* paisymas;

vii) teisė į teisinį tikrumą, ypatingą dėmesį skiriant tyrimų ir bylų klasifikavimui;

viii) vidaus patariamasis ir kontrolės mechanizmas ir būtinybė jį stiprinti.

43. Komitetas taip pat paragino OLAF generalinį direktorių išsamiai peržiūrėti ir atnaujinti vidaus instrukcijas ir gaires, kuriomis papildomos TPG, siekiant užtikrinti, kad šios instrukcijos ir gairės būtų aktualios, derėtų su TPG ir būtų patogios taikyti, ir informuoti Komitetą apie šio proceso rezultatus.

([14]) Komiteto pastabos OLAF generaliniam direktoriui dėl 2021 m. rugpjūčio 17 d. tyrimo procedūrų gairių peržiūros ir Nuomonė Nr. 2/2017 dėl OLAF reglamento vertinimo.

([15]) OLAF reglamento 17 straipsnio 8 dalies paskutiniame sakinyje nurodyta, kad gairės bus paskelbiamos informacijos tikslais Tarnybos interneto svetainėje oficialiosiomis Sąjungos institucijų kalbomis.

44. Komiteto nuomone, išsamios ir praktiškos gairės, kurių reikalaujama pagal OLAF reglamentą, yra labai svarbios siekiant užtikrinti, kad atliekant tyrimus būtų atsižvelgiama į pagrindines OLAF vertybes ir užtikrinamas veiklos vientisumas.

45. Komitetas mano, kad TPG atžvilgiu būtų labai pravartu atsižvelgti į jo nuomonėje pateiktas rekomendacijas ir pastabas.

46. 2025 m. kovo mėn. OLAF generalinis direktorius Komitetui pranešė, kad, nors TPG peržiūra buvo baigta, galutinio teksto priėmimas atidėtas dėl vykstančių diskusijų dėl ES kovos su sukčiavimu struktūros ir OLAF reglamento vertinimo.

47. Komitetas apgailestauja dėl to, kad galutinės TPG versijos priėmimas atidedamas, ir mano, kad šis vėlavimas yra nepagrįstas atsižvelgiant į tai, kad OLAF jau yra padariusi didelę pažangą ir kartu su visais reikšmingai prie šios peržiūros prisidėjusiais suinteresuotaisiais subjektais investavusi daug laiko ir pastangų.

48. Komitetas mano, kad išsamios ir praktiškos gairės, kurių reikalaujama pagal OLAF reglamentą, yra labai svarbios siekiant užtikrinti, kad atliekant tiriamąjį darbą būtų atsižvelgiama į pagrindines OLAF vertybes ir užtikrinamas veiklos vientisumas. Komiteto nuomone, vykstančios diskusijos dėl ES kovos su sukčiavimu struktūros ir OLAF reglamento vertinimas neturėtų daryti poveikio jau užbaigtų rengti TPG priėmimui.

2.4. **Nuomonė Nr. 4/2024 *OLAF įgaliojimas atlikti vidaus tyrimus. ES institucijų narių atvejis***

49. 2023 m. vasario mėn. OLAF generalinis direktorius atsiuntė Komitetui savo 2020 m. kovo mėn. – 2023 m. rugsėjo mėn. susirašinėjimą su Europos Parlamento Pirmininke dėl OLAF įgaliojimų atlikti su Europos Parlamento nariais (toliau – EP nariai) susijusius tyrimus. OLAF generalinis direktorius informavo Komitetą apie tam tikrus sunkumus, su kuriais OLAF susidūrė tirdama galimas sunkias su ES finansiniais interesais nesusijusias EP narių nusikalstamas veikas, įskaitant sunkumus patekti į EP narių biurus ir, be kita ko, gauti prieigą prie jų IT įrangos (nešiojamųjų kompiuterių). Nors OLAF galėtų atlikti tyrimus Europos Parlamento (toliau – Parlamentas) narių padėjėjų ir kitų jo darbuotojų, kaip *susijusių asmenų*, atžvilgiu, vykdyti su EP nariais susijusios tiriamosios veiklos be Parlamento leidimo ji negalėjo. Parlamentas laikėsi pozicijos, kad OLAF reglamentu Europos kovos su sukčiavimu tarnybai nėra suteikta įgaliojimų tirti su ES finansinių interesų apsauga nesusijusių atvejų, pvz., ar EP nariai laikosi Parlamento elgesio kodekso.

50. Todėl Komitetas, siekdamas paaiškinti OLAF atliekamiems apskritai su ES institucijų nariais ir konkrečiai su EP nariais susijusiems vidaus tyrimams taikomas taisykles, nusprendė pateikti Reglamento 15 straipsnyje nurodytą nuomonę ([16]). Savo nuomonėje Komitetas nagrinėjo pagrindinį klausimą, ar OLAF turi įgaliojimą tirti sunkias nusikalstamas EP ir IOĮA narių veikas, susijusias su profesinių pareigų vykdymu, jei atrodo, kad jos nekenkia ES finansiniams interesams (toliau – su FIA nesusiję atvejai) ([17]). Jis taip pat nagrinėjo EP nariams skirto Parlamento elgesio kodekso, EP narių statuto ir jų imuniteto reikšmę OLAF atliekamų vidaus tyrimų atžvilgiu. Galiausiai dėl išsamumo pažymėtina, kad šioje nuomonėje taip pat vertinta, ar OLAF įgaliojimui atlikti šiuos tyrimus gali daryti poveikį 1999 m. Tarpinstitucinis susitarimas ir kiekvienos ES institucijos, įstaigos, organo ar agentūros pagal OLAF reglamento 4 straipsnį priimti sprendimai dėl sąlygų, kuriomis OLAF gali atlikti tyrimus jų darbuotojų arba narių atžvilgiu,. ir koks šio poveikio mastas.

([16]) OLAF reglamento 15 straipsnyje nurodyta, kad Priežiūros komitetas nuomones taip pat gali teikti, be kita ko, OLAF generalinio direktoriaus prašymu.

([17]) Prieš Europos Sąjungos finansinius interesus nukreiptos veiklos (finansinių interesų apsaugos – arba FIA – nusikalstamos veikos, kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2017/1371) daro poveikį Europos Sąjungos finansiniams interesams ir kenkia jos reputacijai bei patikimumui. FIA nusikalstamos veikos apima su ES biudžetu susijusį sukčiavimą, didelio masto sukčiavimą pridėtinės vertės mokesčiu, susijusį su dviem arba daugiau valstybių narių, korupciją, valstybės pareigūnų turto panaudojimo ne pagal paskirtį atvejus ir pinigų plovimą, susijusį su turtu, įgytu vykdant nusikalstamas veikas.

OLAF įgaliojimai atlikti su FIA nesusijusių atvejų vidaus tyrimus

51. Komitetui pirmiausia buvo svarbu paaiškinti klausimą dėl OLAF kompetencijos atlikti tyrimus EP narių atžvilgiu dėl atvejų, kurie, kaip atrodo, nėra susiję su ES finansiniais interesais. Šiuo atžvilgiu Komitetas nurodė ES teismų jurisprudenciją, pirmiausia – Teisingumo Teismo sprendimą, priimtą J. Dalli byloje ([18]), kurioje Teisingumo Teismas išsamiai nagrinėjo tuos pačius argumentus, kuriuos, kaip atrodo, Parlamentas neseniai buvo pateikęs susirašinėdamas su OLAF, siekdamas užginčyti arba apriboti OLAF įgaliojimą atlikti su FIA nesusijusių nusikalstamų veikų tyrimus EP narių atžvilgiu.

52. Teisingumo Teismas konstatavo, kad iš (dar taikomo) Komisijos sprendimo 1999/352/EB dėl OLAF įsteigimo 2 straipsnio 1 dalies matyti, kad OLAF yra atsakinga **ne tik** už *administracinių tyrimų atlikimą siekiant, pirma, kovoti su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veika*, **bet ir** tirti *svarbius su profesine veikla susijusius faktus, kurie gali būti laikomi Sąjungos pareigūnų ir tarnautojų pareigų nevykdymu, galinčiu užtraukti drausminę ir tam tikrais atvejais baudžiamąją atsakomybę* ([19]). Teisingumo Teismo teigimu, tai buvo nustatyta ir ankstesnio OLAF reglamento Nr. 1073/1999 5 konstatuojamojoje dalyje (dabar – dabartinio OLAF reglamento 6 konstatuojamoji dalis), pagal kurią **OLAF atsakomybė neapsiriboja finansinių interesų apsauga** – ji apima visų rūšių veiklą, susijusią su ES interesų apsauga nuo neteisėtos veiklos, galinčios užtraukti administracinę ar baudžiamąją atsakomybę. Teismas padarė išvadą, kad *poveikio Sąjungos finansiniams interesams nebuvimas* ***nedaro poveikio OLAF galimybei pradėti tyrimą*** ([20]).

53. Komitetas pažymi, kad teismų jurisprudencija yra tokia aiški, kad abejonių dėl tinkamo OLAF reglamento 1 straipsnio 4 dalies aiškinimo ([21]) ir OLAF įgaliojimų tirti sunkius su ES institucijų darbuotojų ir narių profesinių pareigų atlikimu susijusius atvejus, kurie nedaro poveikio ES finansiniams interesams, nebekyla. Be to, po sprendimo J. Dalli byloje priimtoje jurisprudencijoje taip pat paaiškinta, kad finansinių pasekmių gali turėti net su FIA nesusijusios nusikalstamos veikos (pvz., psichologinis priekabiavimas). Komitetas pažymi, kad šiuos atvejus OLAF turi teisę tirti net jei mano, kad atitinkamas nusižengimas finansinio poveikio nepadarė. Taip pat aišku, kad OLAF įgaliojimas atlikti su FIA nesusijusių atvejų vidaus tyrimus IOĮA narių atžvilgiu kyla tiesiai iš OLAF reglamento ir nėra papildoma į OLAF reglamento taikymo sritį nepatenkanti ir ją viršijanti institucijų, organų, įstaigų ir agentūrų Europos kovos su sukčiavimu tarnybai savanoriškai suteikta kompetencija.

Europos Parlamento narių elgesio kodeksas

54. Susirašinėdamas su OLAF, Parlamentas taip pat išreiškė rimtų abejonių dėl OLAF galimybės atlikti lygiagrečius tokių su EP nariais susijusių atvejų, kaip priekabiavimas, interesų konfliktai arba etikos pažeidimai, tyrimus, nes jie gali sukelti abejonių dėl paties Parlamento vidaus procedūrų, kurios yra nustatytos jo Elgesio kodekse. Parlamento teigimu, lojalaus bendradarbiavimo principu apribojama su Parlamentu susijusios OLAF veiklos apimtis.

55. Šiuo atžvilgiu Komitetas pažymi, kad IOĮA gali priimti vidaus taisykles, įskaitant savo narių elgesio kodeksus etikos klausimais, bet tai netrukdo ir negali trukdyti OLAF naudotis jai tiesiogiai OLAF reglamentu suteikta kompetencija. Šios vidaus taisyklės ir elgesio kodeksai yra privalomi tik susijusiai IOĮA. Todėl jais negalima remtis kaip pagrindu neleisti OLAF atlikti vidaus tyrimo pagal OLAF reglamento 1 straipsnio 4 dalį.

([18]) 2019 m. birželio 6 d. Sprendimas *Dalli / Komisija*, T-399/17, ECLI:EU:T:2019:384, patvirtintas 2021 m. vasario 25 d. Sprendimu *Dalli / Komisija*, C-615/19P, ECLI:EU:C:2021:133 (byla T-399/17).

([19]) Žr. 2019 m. birželio 6 d. Sprendimo *Dalli / Komisija*, T-399/17, 62 punktą.

([20]) Žr. 2019 m. birželio 6 d. Sprendimo *Dalli / Komisija*, T-399/17, 62 punktą.

([21]) 1 straipsnio 4 dalyje nustatyta: Sutartimis arba jomis remiantis įsteigtose institucijose, įstaigose, organuose ir agentūrose (toliau – institucijos, įstaigos, organai ir agentūros) Tarnyba [OLAF] atlieka administracinius tyrimus, kurių tikslas – kovoti su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veikla. Tuo tikslu Tarnyba tiria sunkius su profesinių pareigų atlikimu susijusius atvejus, kurie gali būti laikomi Sąjungos pareigūnų ir kitų tarnautojų tarnybiniu aplaidumu, galinčiu užtraukti drausminę arba tam tikrais konkrečiais atvejais baudžiamąją atsakomybę, arba kitus pareigų nevykdymui prilygstančius atvejus, už kuriuos atsakomybė tenka institucijų ir įstaigų nariams, organų ir agentūrų vadovams arba institucijų, įstaigų, organų ar agentūrų personalo nariams, kuriems Tarnybos nuostatai netaikomi (toliau kartu – pareigūnai, kiti tarnautojai, institucijų ar įstaigų nariai, organų ar agentūrų vadovai arba personalo nariai).

56. Dėl lojalaus bendradarbiavimo principo Komitetas nurodo Europos teismų jurisprudenciją, kurioje konstatuota, kad Europos Sąjungos sutarties 13 straipsnio 2 dalis ([22]) *išreiškia institucinės pusiausvyros* ***principą****, būdingą Sąjungos institucinei struktūrai,* ***pagal kurį kiekviena institucija vykdo savo įgaliojimus paisydama kitų institucijų įgaliojimų*** ([23]). Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas OLAF atžvilgiu yra nusprendęs, kad OLAF tenkanti lojalaus bendradarbiavimo pareiga negali pakeisti OLAF reglamente nustatyto užduočių ir pareigų paskirstymo ([24]).

57. Kadangi įgaliojimas atlikti vidaus tyrimus yra ne pasidalijamoji kompetencija, o OLAF reglamentu jis yra suteiktas tik Europos kovos su sukčiavimu tarnybai, jokia institucija, įskaitant Parlamentą, negali remtis lojalaus institucijų tarpusavio bendradarbiavimo principu, siekdama sutrukdyti Europos kovos su sukčiavimu tarnybai vykdyti įgaliojimą atlikti tyrimus IOĮA narių atžvilgiu. Iš tikrųjų lojalaus bendradarbiavimo principas yra įtvirtintas OLAF reglamento 5 straipsnio 3 dalyje, kurioje nustatyta, kad, *kol Tarnyba* [OLAF] *atlieka vidaus tyrimą, atitinkamos institucijos, įstaigos, organai ar agentūros nepradeda lygiagretaus tyrimo dėl tų pačių aplinkybių, išskyrus atvejus, kai su Tarnyba būtų susitarta kitaip*.

Statutas ir Protokolas Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų. ([25])

58. Komitetas taip pat nagrinėjo, kokią reikšmę Europos Sąjungos privilegijoms ir imunitetams turi Statutas ir Protokolas Nr. 7, kuriuose nustatytos taisyklės ir bendrosios sąlygos, taikomos EP narių pareigų atlikimui ir suteikta teisės aktais įtvirtinta jų laisvės ir nepriklausomumo apsauga. Komitetas atkreipia dėmesį į tai, kad OLAF reglamento 1 straipsnio 3 dalimi – joje nurodyta, kad jos taikymo sritis nedaro poveikio a) Protokolui Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų ir b) Europos Parlamento narių statutui, – neapribojamas Europos kovos su sukčiavimu tarnybai suteiktas įgaliojimas atlikti tyrimus IOĮA narių atžvilgiu dėl sunkių su jų profesinės veiklos vykdymu susijusių atvejų. Joje tik paaiškinta, kad šia kompetencija turi būti naudojamasi neapribojant EP narių turimo rinkėjų mandato arba laisvės atlikti savo, kaip išrinktų atstovų, vaidmens ir nedarant jiems neigiamo poveikio.

59. Jurisprudencijoje nustatyta, kad Protokolu Nr. 7 pripažinti Europos Sąjungos privilegijos bei imunitetai ir, plačiąja prasme, EP narių imunitetas yra tik funkcinio pobūdžio; jais siekiama neleisti kaip nors kliudyti Europos Sąjungos veikimui ir nepriklausomumui. Taigi, šios privilegijos ir imunitetai suteikiami išimtinai Europos Sąjungos interesais. Teisingumo Teismo teigimu, šiuo imunitetu siekiama *neleisti kaip nors kliudyti institucijos, kurios nariai jie yra, tinkamam veikimui, taigi, ir šios institucijos įgaliojimų įgyvendinimui* ([26]). Iš to matyti, kad, jei OLAF atliekamais EP narių veiksmų tyrimais nepažeidžiama jų teisė *pareikšti nuomones arba atiduoti balsų atliekant savo pareigas*, šie tyrimai *nedaro poveikio* EP narių privilegijoms ir imunitetams pagal Protokolą Nr. 7 ir (arba) jų statutą ([27]).

1999 m. Tarpinstitucinis susitarimas ir kiekvienos ES institucijos, įstaigos, organo ar agentūros priimti sprendimai dėl OLAF vidaus tyrimų

60. Susirašinėdamas su OLAF, Parlamentas taip pat tvirtino, kad, kadangi Europos kovos su sukčiavimu tarnyba pagal OLAF reglamentą neturi įgaliojimo tirti su FIA nesusijusių EP narių veiksmų, šie tyrimai gali būti atliekami tik remiantis 1999 m. gegužės 25 d. Tarpinstituciniu susitarimu tarp Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir

([22]) ES sutarties 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta: Kiekviena institucija veikia neviršydama Sutartyse jai suteiktų įgaliojimų ir laikydamasi jose nustatytų procedūrų, sąlygų bei tikslų. Institucijos lojaliai tarpusavyje bendradarbiauja.

([23]) 2015 m. spalio 6 d. Sprendimas *Europos Sąjungos Taryba / Europos Komisija*, C-73/14, ECLI:EU:C:2015:663.

([24]) 2024 m. rugsėjo 5 d. Sprendimas *Komisija / Čekijos Respublika*, ECLI:EU:C:2024:684, C-494/22 P, 149 punktas.

([25]) 2005 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento sprendimas dėl Europos Parlamento narių statuto priėmimo (OL L 262, 2005 10 7, p. 1, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/ALL/?uri=CELEX%3A32005Q0684).

([26]) 2022 m. balandžio 27 d. Sprendimas *Roos / Parlamentas*, sujungtos bylos T-710/21, T-722/21 ir T-723/21, 132 punktas.

([27]) Taip pat žr. Priežiūros komiteto nuomonę Nr. 2/2011 *OLAF įgaliojimai dėl nepriklausomo vidaus tyrimų atlikimo ES institucijose*, https://supervisory-committee-olaf.europa.eu/supervisory-committee-olaf/opinions-and-reports_en.

Europos Bendrijų Komisijos dėl OLAF atliekamų vidaus tyrimų. Parlamento nuomone, kad, kadangi šio susitarimo 6 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad OLAF tyrimai *neturi paveikti <…> institucijų <…> atsakomybės*, OLAF tyrimai EP narių atžvilgiu turėtų būti atliekami visapusiškai laikantis Parlamento darbo tvarkos taisyklių dėl EP nariams taikomo Parlamento elgesio kodekso laikymosi užtikrinimo. Pavyzdžiui, pagal šias taisykles priimti galutinius sprendimus dėl EP narių įvykdytų Elgesio kodekso pažeidimų yra kompetentingas tik Parlamento Pirmininkas, pasikonsultavęs su Patariamuoju komitetu narių elgesio klausimais. Jei OLAF atliktų lygiagrečius šių atvejų tyrimus, būtų abejojama Parlamento Pirmininko ir Patariamojo komiteto valdžia.

61. Šiuo atžvilgiu Komitetas, vadovaudamasis ES teismų jurisprudencija, pažymi, kad OLAF įgaliojimai atlikti vidaus tyrimus IOĮA narių atžvilgiu dėl su FIA nesusijusių atvejų kyla tiesiai iš paties OLAF reglamento. Taigi, tai nėra kompetencija, kurią 1999 m. Tarpinstitucinį susitarimą pasirašiusios institucijos Europos kovos su sukčiavimu tarnybai nusprendė suteikti savanoriškai. Be to, OLAF įgaliojimo atlikti vidaus tyrimus IOĮA narių atžvilgiu apribojimus būtų galima nustatyti tik pačiu OLAF reglamentu, o ne institucijų susitarimu, nes susitarimas nėra teisės aktas, kuriuo būtų galima atšaukti, iš dalies arba visiškai pakeisti OLAF reglamentą.

62. Komitetas taip pat mano, kad nuostatoje *[T]yrimai institucijose, įstaigose, organuose ir agentūrose <…> atliekami laikantis šio reglamento ir atitinkamos institucijos, įstaigos, organo ar agentūros priimto sprendimo* (OLAF reglamento 4 straipsnio 1 dalis) nurodytos įgyvendinimo nuostatos, kurias IOĮA turi būti nustačiusios vidaus administraciniais sprendimais. Šiais sprendimais nustatoma praktinė tvarka, į kurią OLAF turi atsižvelgti vykdydama tiriamąją veiklą (atlikdama patikrinimus ir rinkdama įrodymus patalpose, keisdamasi informacija, rengdama pokalbius su darbuotojais bei nariais ir pan.), bet jie negali daryti ir nedaro poveikio OLAF turimiems įgaliojimams ir naudojimuisi jais.

63. Taigi, Komitetas daro išvadą, kad po sprendimo J. Dalli byloje nebėra abejonių, kad OLAF turi įgaliojimą tirti sunkias su profesinių pareigų atlikimu susijusias nusikalstamas EP narių ir IOĮA narių veikas, kurios gali neturėti poveikio ES finansiniams interesams. Komitetas taip pat mano, kad būsima OLAF reglamento peržiūra bus tinkama proga visapusiškai suderinti OLAF reglamento 1 straipsnio 4 dalį su J. Dalli byloje priimtu Teisingumo Teismo sprendimu. Taip būtų suteikta daugiau aiškumo ir pašalintos abejonės dėl OLAF kompetencijos atlikti su ES finansiniais interesais nesusijusius vidaus tyrimus IOĮA narių atžvilgiu.

2.5. ***Nuomonės dėl OLAF vidaus tyrimų dėl priekabiavimo ES institucijose, įstaigose, organuose ir agentūrose (IOĮA) projektas***

64. 2022 m. OLAF generalinis direktorius informavo Priežiūros komitetą apie tam tikrus keliais su vidaus tyrimais dėl priekabiavimo susijusiais atvejais OLAF patirtus sunkumus, kurie galėtų pakenkti jos nepriklausomumui.

65. Remdamasis iš OLAF gauta informacija, Komitetas manė, kad svarbu pateikti nuomonę, siekiant paaiškinti OLAF vaidmenį ir įgaliojimus tiriant netinkamą elgesį ir priekabiavimą institucijose, įstaigose, organuose bei agentūrose ir išsamiai išnagrinėti pridėtinę šių tyrimų vertę kovojant su ES pareigūnų ir IOĮA narių priekabiavimu ir kitu panašiu netinkamu elgesiu. Vis dėlto, kadangi Komitetas į atliekamų tyrimų eigą nesikiša, jis nusprendė šį klausimą nagrinėti tik tada, kai OLAF generalinis direktorius bus užbaigęs bylas, apie kurias pranešta.

66. 2024 m. gruodžio mėn. Komitetas savo nuomonės projektą patvirtino, o vėliau 2025 m. sausio mėn. jis buvo oficialiai priimtas ([28]). Komitetas išnagrinėjo 20 priekabiavimo bylų, kurias OLAF per pastaruosius penkerius metus (2018–2023 m.) buvo nutraukusi (tyrimai nebuvo pradėti), ir 9 priekabiavimo tyrimus, kurie per tą patį laikotarpį buvo užbaigti.

([28]) Žr. Nuomonę Nr. 1/2025, pateikiamą https://supervisory-committee-olaf.europa.eu/document/download/0aaf5493-9be7-4538-a5c4-f1957b3d479a_en?filename=Opinion%201-2025.pdf.

67. Savo nuomonėje Komitetas pirmiausia atkreipė dėmesį į tai, kad dabar, priėmus sprendimą J. Dalli byloje, jau nustatyta, kad OLAF turi kompetenciją atlikti vidaus tyrimus dėl sunkių su IOĮA darbuotojų ir narių profesinių pareigų vykdymu susijusių atvejų, nepaisant to, ar jie kenkia ES finansiniams interesams, ir kad ši kompetencija kyla tiesiai iš OLAF reglamento 1 straipsnio 4 dalies. Tai nėra papildoma į OLAF reglamento taikymo sritį nepatenkanti ir ją viršijanti institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų Europos kovos su sukčiavimu tarnybai savanoriškai suteikta kompetencija ([29]). Todėl OLAF yra kompetentinga atlikti vidaus tyrimus, susijusius su priekabiavimu, kaip apibrėžta jurisprudencijoje, net jei nedaromas poveikis ES finansiniams interesams.

68. Vis dėlto, iš Komiteto atliktos analizės matyti, kad OLAF paprastai nepradeda tyrimo dėl šių veiksmų tais atvejais, kai a) įtarimai yra susiję su pareigūnų, kitų *tarnautojų* arba vidurinės grandies vadovų priekabiavimu ir b) susijusi IOĮA turi gebėjimų bei reikiamų ekspertinių žinių ir gali pati veiksmingai bei nepriklausomai atlikti vidaus tyrimą, todėl nereikia OLAF įsikišimo. OLAF mano, kad tokiais atvejais pradėti jos tyrimą būtų neproporcinga, jį pradėjus nebūtų veiksmingai naudojami jos ištekliai ir nebūtų suteikiama kokios nors pridėtinės vertės. Tokiais atvejais generalinis direktorius paprastai bylą nutraukia, o susijusią informaciją išsiunčia atitinkamai IOĮA, kad būtų galima imtis tinkamų veiksmų pagal OLAF reglamento 5 straipsnio 6 dalį.

69. Vis dėlto OLAF mano, kad tinkama ir būtina pradėti savo pačios atliekamą tyrimą, kai priekabiavimo įtarimai pareiškiami prieš aukšto rango pareigūnus ir vyresniosios grandies vadovus ir IOĮA narius tais atvejais, kai atliekant šiuos tyrimus tik OLAF galėtų užtikrinti reikiamo lygio nepriklausomumą.

70. Komitetas padarė išvadą, kad OLAF požiūris į skundų dėl priekabiavimo nagrinėjimą dera su taikomomis taisyklėmis ir jos įgaliojimu. Be to, Komiteto nuomone, aukšto rango ir vyresniosios grandies pareigūnų priekabiavimo atvejais OLAF tyrimas suteikia tikros pridėtinės vertės dėl nepriklausomumo ir nešališkumo vykdant šiuos tyrimus.

71. Šiuo klausimu Komitetas pažymi, kad, atsižvelgiant į aukštas užimamas pareigas susijusioje IOĮA ir didelę kai kuriems ES vyresniosios grandies darbuotojams arba IOĮA darbuotojams priskiriamą atsakomybę, susijusios IOĮA atliekamas vidaus tyrimas gali būti nepakankamai objektyvus, nepriklausomas ir nešališkas. Kai kada IOĮA gali net neturėti reikiamų išteklių, kad galėtų paskirti specialią vidaus grupę, kuri būtų atsakinga už administracinio tyrimo atlikimą. Galiausiai įtarimai dėl aukšto rango pareigūnų ir IOĮA narių priekabiavimo, kuriuos tiria jų pačių IOĮA, galėtų padaryti didelės žalos atitinkamos IOĮA įvaizdžiui ir reputacijai.

72. Komitetas taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad, nors dauguma analizuotų atvejų IOĮA buvo pasirengusios bendradarbiauti ir į OLAF tyrimą nesikišo, dviem atvejais IOĮA bendradarbiavo akivaizdžiai nepakankamai ir abejojo OLAF įgaliojimu atlikti tokius vidaus tyrimus. Tai dar labiau pavėlino OLAF tyrimus ir padarė neigiamą poveikį jos veiklos veiksmingumui.

73. Todėl Komitetas atkreipė dėmesį į tai, kad, jei generalinis direktorius pradeda tyrimą į OLAF kompetencijos sritį patenkančiais klausimais, IOĮA pareiga bendradarbiauti su OLAF ir nevykdyti lygiagrečių tyrimų yra besąlyginė. Šiuo atžvilgiu Komitetas mano, kad, jei IOĮA nepatenkina OLAF prašymų nevykdyti lygiagretaus tyrimo OLAF jau tiriamais klausimais arba atsisako atsiųsti OLAF tyrimams svarbią informaciją, ši IOĮA iš tikrųjų neveikia taip, kaip nurodyta OLAF reglamente, ir nesilaiko lojalaus bendradarbiavimo principo. Toks elgesys daro neigiamą poveikį OLAF darbo veiksmingumui bei nuoseklumui ir galiausiai mažina OLAF autonomiją ir nepriklausomumą atliekant į jos įgaliojimo sritį patenkančius tyrimus.

([29]) Savo nuomonę šiuo klausimu Priežiūros komitetas jau yra pareiškęs Nuomonėje Nr. 4/2024 *OLAF įgaliojimas atlikti vidaus tyrimą. ES institucijų narių atvejis.*

2.6. ***OLAF tyrimų trukmės stebėsena***

74. OLAF reglamento 7 straipsnio 8 dalyje reikalaujama, kad Komitetas atliktų kiekvieno tyrimo, kuris trunka ilgiau nei 12 mėnesių, analizę kiekvienu konkrečiu atveju, siekiant užtikrinti, kad OLAF tyrimai būtų atliekami nenutrūkstamai ir per tokį laikotarpį, kurio trukmė atitinka jų aplinkybes ir sudėtingumą.

75. Reguliariai stebėdamas OLAF tyrimų trukmę ir bet kokio nepagrįsto delsimo priežastis, Komitetas siekia patikrinti, ar nėra išorės ar vidaus kišimosi į nešališką tyrimo eigą. Nepagrįstai ilgas tyrimas gali turėti didelių neigiamų pasekmių i) atitinkamo (-ų) asmens (-ų) procesinėms teisėms ir (arba) ii) tolesniems veiksmams po tyrimo. Stebėdamas tyrimų trukmę Komitetas taip pat tikrina, ar Europos kovos su sukčiavimu tarnybai skirti žmogiškieji ir finansiniai ištekliai buvo panaudoti efektyviai.

76. Komitetas mano, kad tyrimų trukmė yra svarbus OLAF veiklos efektyvumo rodiklis ir daugelį metų skyrė šiam klausimui ypatingą dėmesį. Paskiausioje nuomonėje šia tema, t. y. Nuomonėje Nr. 5/2021, Komitetas atliko išsamų 2019 m. ilgiau nei 36 mėnesius trukusių tyrimų vertinimą. Komitetas nustatė tam tikrų trūkumų, į kuriuos atsižvelgiant OLAF generaliniam direktoriui buvo pateiktos kelios rekomendacijos.

77. Neseniai priimtoje Nuomonėje Nr. 3/2024 dėl naujųjų TPG projekto Komitetas palankiai įvertino pažangą, kurią OLAF padarė valdydama savo tyrimų trukmę, ir pripažino kelių Komiteto rekomendacijų įtraukimą į peržiūrėtų TPG projektą. Vis dėlto Komitetas taip pat pabrėžė, kad tyrimo procedūrų gairėse svarbu pateikti tyrėjams aiškias gaires dėl to, kaip tyrimo proceso metu išvengti nepagrįstų neveikimo laikotarpių. Šiuo atžvilgiu Komitetas pateikė OLAF generaliniam direktoriui kelias rekomendacijas dėl TPG pakeitimų, kurie galėtų padėti OLAF išspręsti pernelyg ilgų tyrimų problemą. Komitetas tikisi, kad OLAF generalinis direktorius šias rekomendacijas patvirtins galutinėje TPG versijoje. Vis dėlto, kaip nurodyta pirmiau, tai, kad TPG priėmimas atidėtas nenustatant konkretaus tvarkaraščio, Komitetui kelia susirūpinimą.

78. Kaip ir kiekvienais metais, ataskaitiniais metais Komitetas iš OLAF gavo informacijos apie ilgiau nei 12 mėnesių trunkančius tyrimus. Kad galėtų geriau suprasti, kaip OLAF 2024 m. valdė savo tyrimų trukmę ir laikėsi bendrojo OLAF tyrimo trukmės proporcingumo principo, taip pat ir anksčiau pateiktų rekomendacijų atžvilgiu, Komitetas atliko vertinimą, per kurį daugiausia dėmesio skirta ilgiau nei 36 mėnesius trunkantiems tyrimams (žr. 2.6.2 skirsnį).

2.6.1. *Ilgiau nei 12 mėnesių trunkančių tyrimų ataskaitos, kurias Komitetas gavo 2024 m.*

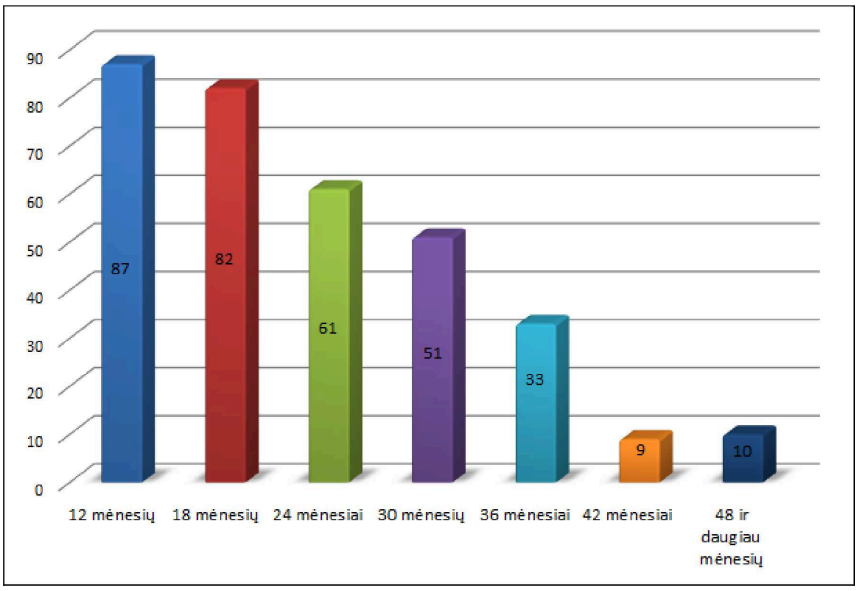
79. OLAF reglamento 7 straipsnio 8 dalyje ([30]) reikalaujama, kad jeigu tyrimas negali būti baigtas per 12 mėnesių nuo jo pradžios, OLAF generalinis direktorius praėjus 12 mėnesių nuo tyrimo pradžios ir po to kas šešis mėnesius Priežiūros komitetui teiktų oficialias ataskaitas. Šiose ataskaitose OLAF nurodo priežastis, dėl kurių nebaigtas tyrimas ir, kai tikslinga ([31]), taisomąsias priemones, kurių turi būti imtasi tyrimui paspartinti, taip pat numatomą užbaigimo terminą.

80. 2024 m. Komitetas gavo 490 OLAF ataskaitų dėl 333 atskirų tyrimų, trunkančių ilgiau nei 12 mėnesių. 49 proc. jų viršijo 24 mėnesius, o 16 proc. – 36 mėnesius (1 diagrama). OLAF vykdytų tyrimų pasiskirstymas pagal sektorius pateiktas 2 diagramoje.

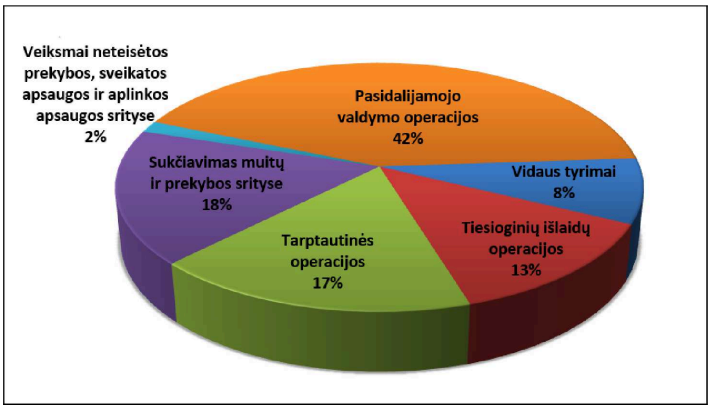
([30]) Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 7 straipsnio 8 dalyje nustatyta: Jei tyrimas negali būti baigtas per 12 mėnesių nuo jo pradžios, generalinis direktorius pasibaigus 12 mėnesių laikotarpiui ir po to kas šešis mėnesius Priežiūros komitetui teikia ataskaitas, kuriose nurodomos priežastys ir taisomosios priemonės, numatytos tyrimui paspartinti.

([31]) Formuluotė „kai tikslinga“ į OLAF reglamento 7 straipsnio 8 dalies tekstą buvo įtraukta iš dalies keičiančiu Reglamentu (ES, Euratomas) 2020/2223.

1 diagrama. 333 ilgai trunkančios bylos, apie kurias pranešta 2024 m.

2 diagrama. Ilgai trunkančių bylų, apie kurias pranešta 2024 m., pasiskirstymas pagal sektorius

2.6.2. *Ilgiau nei 36 mėnesius trunkančių OLAF tyrimų stebėsena 2024 m.*

81. 2024 m. Komitetas vykdė reguliarią OLAF tyrimų trukmės stebėseną, ypatingą dėmesį skirdamas ilgiau nei 36 mėnesius trunkantiems tyrimams. Stebėsena vyko dviem etapais. Pirmiausia nuo 2024 m. sausio 1 d. iki rugpjūčio 31 d. Komitetas išanalizavo ilgiau nei 36 mėnesius trunkančias bylas (39 bylas). Tuomet nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. iki gruodžio 31 d. Komitetas peržiūrėjo naujas ilgiau nei 36 mėnesius trunkančias bylas (13 naujų bylų). Per pastarąjį etapą Komitetas taip pat aiškinosi pažangą, susijusią su 39 anksčiau tais metais analizuotomis bylomis.

82. Kaip nurodyta OLAF ir Komiteto sudaryto Darbo tvarkos susitarimo ([32]) 10 straipsnyje, Komitetas turėjo galimybę susipažinti su pirmiau nurodytų 52 tyrimų bylos medžiaga. Iki 2024 m. gruodžio mėn. pabaigos OLAF buvo užbaigusi 44 iš šių bylų, o 8 dar buvo nagrinėjamos.

([32]) OLAF ir Komiteto sudarytu Darbo tvarkos susitarimu Komitetui suteikiama dalinė tiesioginė prieiga prie OLAF bylų valdymo sistemoje esamos ir užregistruotos bylų informacijos. Darbo tvarkos susitarimas pateiktas adresu https://supervisory-committee-olaf.europa.eu/system/files/2021-10/OLAF%20SC%20WA%20signed.pdf.pdf.

83. Atlikdamas peržiūrą Komitetas vertino toliau išvardytus rodiklius.

Tiriamosios veiklos tęstinumas. Atidžiai tikrintas tiriamosios veiklos intensyvumas per visą kiekvienos bylos laikotarpį. Komitetas tikrino priežastis, kurias OLAF buvo pateikusi savo 12 mėnesių atskaitose, lygindamas jas su bylos medžiaga, ir analizavo veiklos tęstinumą tarp ataskaitinių laikotarpių. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas ilgiau nei tris mėnesius trunkančioms tiriamosios veiklos pertraukoms. Bylos medžiagoje ieškota (aiškiai nurodyto arba kitaip galimo nustatyti) pagrindimo ([33]). Komitetas taip pat daug dėmesio skyrė OLAF peržiūros grupės atliktam tyrimų tęstinumo vertinimui ([34]).

Tyrimų planavimas ir veiklos prioritetų nustatymas. Komitetas patikrino OLAF taikomą tyrimų trukmės valdymo vidaus praktiką, ypatingą dėmesį skirdamas planavimui ir veiklos prioritetų nustatymui. Komitetas vertino, ar visuose OLAF skyriuose taikytas nuoseklus ir vienodas požiūris ([35]). Komitetas taip pat nagrinėjo, ar ilgiau nei 36 mėnesius trunkančius tyrimus OLAF vadovybė nustatė kaip veiklos prioritetus, aiškiai siekdama paspartinti šių tyrimų užbaigimą ([36]).

Proporcingumas ir veiksmingumas. Komitetas taip pat atliko preliminarų kiekvieno tyrimo trukmės proporcingumo vertinimą ir šiuo tikslu tikrino trukmės pagrįstumą atsižvelgiant į bylos aplinkybes. Be to, Priežiūros komitetas vertino, ar pasiūlytos taisomosios priemonės buvo prasmingos ir tinkamos neužbaigimo priežastims šalinti.

84. 2024 m. Komiteto atlikta analizė apibendrinta toliau.

Ataskaitų teikimas

85. Komitetas pažymėjo, kad dažniausia priežastis, kurią OLAF nurodė tyrimo trukmei pagrįsti, buvo *atvejo sudėtingumas* (nurodyta dėl 85 proc. bylų). Aplinkybės, kuriomis tyrimas gali būti laikomas sudėtingu, kiekvienu konkrečiu atveju gali skirtis, atsižvelgiant į dalyką ir konkrečias aplinkybes. Paprastai sudėtingumą OLAF nurodo, kai esama daug dokumentų ir juos sunku nagrinėti dėl jų formato, apimties ir kalbos. Sudėtingumas taip pat nurodomas, kai kyla su įvairiomis jurisdikcijomis susijusių sunkumų ir kitų teisinių klausimų, kai su byla yra arba gali būti susiję daug asmenų ([37]) ir (arba) valstybių, kai tyrimas yra plačios aprėpties arba sandorius sudėtinga analizuoti.

86. Kitos pagrindžiant trukmę OLAF nurodytos priežastys yra vidaus priežastys (pvz., tokie su žmogiškaisiais ištekliais susiję klausimai, kaip ilgas pagrindinio tyrėjo nebuvimas arba tyrimo grupės pertvarkymas) arba nuo OLAF nepriklausančios išorės aplinkybės (pvz., bendradarbiavimo su suinteresuotaisiais subjektais sunkumai, reikia laukti, kol Europos institucijos, nacionalinės valdžios institucijos arba kiti suinteresuotieji subjektai pateiks informaciją, arba COVID-19 pandemijos poveikis).

87. Įvertinęs OLAF 12 mėnesių ataskaitų turinį ir palyginęs jį su visais kiekvienos bylos medžiagoje esančiais duomenimis, Komitetas neatitikimų nenustatė. Apskritai Komitetas mano, kad teikiant ataskaitas Komitetui naudojamame šablone, jei jis užpildomas tinkamai, galima pateikti patikimą bylos apžvalgą. Svarbu kas šešis mėnesius atnaujinti jame pateiktą informaciją, ypatingą dėmesį skiriant ataskaitiniu laikotarpiu taikytoms taisomosioms priemonėms ir jų veiksmingumui. Komitetas jau yra nurodęs ([38]), kad tyrimo užbaigimas 12 mėnesių ataskaitos rengimo metu neatleidžia OLAF nuo pareigos informuoti Komitetą apie tyrimo metu taikytas taisomąsias priemones.

([33]) Žr. Priežiūros komiteto nuomonėje Nr. 5/2021 pateiktą 1b rekomendaciją.
([34]) Žr. Priežiūros komiteto nuomonėje Nr. 5/2021 pateiktą 2 rekomendaciją.
([35]) Žr. Priežiūros komiteto nuomonėje Nr. 5/2021 pateiktą 3 rekomendaciją.
([36]) Žr. Priežiūros komiteto nuomonėje Nr. 5/2021 pateiktą 4c rekomendaciją.
([37]) Analizuotose bylose fizinių ir (arba) juridinių asmenų skaičius siekė nuo 1 iki 29.
([38]) Žr. Priežiūros komiteto nuomonės Nr. 5/2021 38 ir 39 punktus.

Tyrimų tęstinumas

a) *Tiriamosios veiklos pertraukos*

88. Atidžiai išnagrinėjęs tiriamosios veiklos intensyvumą per kiekvienos bylos nagrinėjimo trukmę, Komitetas nustatė, kad neveikimo laikotarpių būta nagrinėjant daugumą (47) analizuotų bylų ([39]). Dažniausiai nagrinėjant bylas buvo daugiau nei vienas neveikimo laikotarpis. 44 bylose Komitetas nustatė 3–8 mėnesių trukmės pertraukas ([40]). 12 bylose pertraukos truko 9–15 mėnesių ([41]). 4 bylose Komitetas nustatė ilgesnius 16–23 mėnesių neveikimo laikotarpius ([42]). Komitetas pripažįsta, kad, kaip nurodyta ankstesnėse nuomonėse, trukmės analizė negali būti grindžiama vien tyrimo veiklos pertraukų skaičiumi bei trukme ir kad analizuojant būtina atsižvelgti į visą tyrimo bylos medžiagą ir, kaip nurodyta OLAF reglamento 7 straipsnio 5 dalyje, konkrečias kiekvieno atvejo aplinkybes ir sudėtingumą.

89. Komitetas pakartoja ([43]), kad neveikimo laikotarpius būtina tinkamai užregistruoti ir pagrįsti bylos medžiagoje ir kad kliūtys arba vėlavimai, su kuriais per visą tyrimo laikotarpį susiduria bylos nagrinėjimo grupė, visada turi būti užregistruojami (pvz., prie bylos pridedant pastabą) ir atsekami OCM sistemoje. Taip OLAF vadovybei būtų sudaromos sąlygos veiksmingai stebėti tyrimo pažangą ir būtų užtikrinamas reikiamo lygio skaidrumas bei atskaitomybė.

90. Atlikdamas ankstesnę trukmės analizę Komitetas pastebėjo, kad dažniausiai OLAF OCM sistemoje nebuvo tinkamai užregistravusi su neveikimo laikotarpiais susijusių aplinkybių ([44]). Iš 2024 m. atliktos analizės matyti, kad padėtis šioje srityje pagerėjo, nes OLAF reguliariai dokumentavo daugiau nei trijų mėnesių pertraukas, todėl Komitetas galėjo suprasti su šiais neveikimo laikotarpiais susijusias priežastis. Nedokumentuotų pertraukų Komitetas nustatė tik mažumoje bylų ([45]).

91. Šiuo atžvilgiu Komitetas rekomenduoja dokumentuoti laipsnišką OLAF duomenų analizės pažangą bylos medžiagos pastabose ir užregistruoti visas tyrimo grupės patiriamas procesines kliūtis ([46]).

92. Komitetas taip pat pastebėjo, kad, nors dažniausiai OLAF dokumentus užregistruodavo laiku, kelis kartus jie buvo užregistruoti šiek tiek pavėluotai (pvz., į OCM sistemą įtrauktas šiek tiek senesnis susirašinėjimas el. paštu) ([47]). Šia praktika nukrypstama nuo būtinybės OCM sistemoje užtikrinti aiškumą ir skaidrumą, o šie veiksniai, savo ruožtu, svarbūs siekiant racionalizuoti tyrimų atlikimą, vadovybės stebėseną ir Komiteto stebėsenos darbą. Todėl Komitetas pabrėžia, kad visus susijusius dokumentus į OCM sistemą svarbu įtraukti nedelsiant.

b) *Peržiūros grupės nuomonės*

93. Visų 44 užbaigtų bylų atveju Komitetas taip pat analizavo nuomones, kurias prieš užbaigiant bylą pateikė Peržiūros grupė (nuomonė dėl užbaigimo). Komitetas nustatė tam tikrą Peržiūros grupės atliktos tyrimų tęstinumo analizės nevienodumą: kai kada Peržiūros grupės nuomonėje dėl neveikimo laikotarpių arba bylos sudėtingumo paaiškinimų arba papildomos vertinimą galinčios pagrįsti informacijos nepateikta ([48]); kitais atvejais nuomonėje tiesiog nurodyta, kad *tokių [netinkamo vėlavimo] požymių* nenustatyta, nors, sprendžiant pagal bylos medžiagos turinį, būtų galima manyti kitaip ([49]).

([39]) [Penkiose bylose neveikimo laikotarpių nenustatyta – konfidenciali informacija].
([40]) [Konfidenciali informacija].
([41]) [Konfidenciali informacija].
([42]) [Konfidenciali informacija].
([43]) Žr. Priežiūros komiteto nuomonės Nr. 5/2021 44 punktą.
([44]) Žr. Priežiūros komiteto nuomonės Nr. 5/2021 45 ir tolesnius punktus.
([45]) [Konfidenciali informacija].
([46]) [Konfidenciali informacija].
([47]) [Konfidenciali informacija].
([48]) [Konfidenciali informacija].
([49]) [Konfidenciali informacija].

94. Komitetas pakartoja ankstesnę savo nuomonę ([50]), kad tyrimo pabaigoje atliekamas vertinimas turi itin didelę reikšmę OLAF veiklos veiksmingumo stebėsenai. Todėl svarbu, kad Peržiūros grupės paskelbtose nuomonėse būtų tiksliai nustatomas bet koks neveikimas ir padaromos aiškios ir gerai argumentuotos išvados.

Tyrimų planavimas ir prioritetų nustatymas

95. Per naujausią TPG atnaujinimą OLAF, iš dalies keisdama 9 straipsnio 1 dalį, įtraukė tyrimo skyriams skirtą reikalavimą *parengti pradinį darbo planą*. Komitetas šiuos pokyčius vertina palankiai ir pripažįsta OLAF generalinio direktoriaus pastangas, dedamas siekiant įgyvendinti Nuomonėje Nr. 5/2021 pateiktą 3 rekomendaciją.

96. Vis dėlto atlikus analizę paaiškėjo, kad 60 proc. bylų pradiniai tyrimo planai parengti nebuvo. Likusiose 40 proc. bylų pradiniai darbo planai parengti buvo, bet atnaujinti jie buvo tik trijose bylose ([51]). Komitetas pripažįsta, kad didžioji dauguma analizuotų tyrimų buvo pradėti iki TPG atnaujinimo 2021 m. spalio mėn. Vis dėlto Komitetas pakartoja savo nuomonę ([52]), kad OLAF veiklai būtų naudinga taikyti nuoseklesnį požiūrį. Tyrimo pradžioje parengiant darbo planus ir prireikus juos atnaujinant OLAF vadovybei suteikiama konkreti priemonė, kuria naudodamasi ji gali stebėti tyrimų trukmę bei pažangą ir optimaliai naudoti savo personalo išteklius.

97. Atlikdamas analizę Komitetas taip pat pastebėjo tam tikrą nevienodumą nustatant byloms veiklos prioritetus. Prioritetas buvo aiškiai nustatytas tik aštuoniems ilgiau nei 36 mėnesius trunkantiems tyrimams ([53]). Vis dėlto iš analizės taip pat matyti, kad 30 bylų, nors joms ir nebuvo nustatyta aiškaus veiklos prioriteto, buvo užbaigtos netrukus po to, kai buvo viršyta 36 mėnesių trukmė ([54]).

98. Šiuo klausimu Komitetas kaip teigiamus pokyčius įgyvendinant Nuomonėje Nr. 5/2021 pateiktą 4c rekomendaciją palankiai vertina tai, kad OLAF automatiškai nustatė prioritetą daugumai ilgiau nei 36 mėnesius trunkančių tyrimų. Vis dėlto Komitetas taip pat pabrėžia, kad svarbu užregistruoti sprendimus nustatyti tyrimui prioritetą bylos medžiagoje ir dokumentuoti visus šio sprendimo pakeitimus.

99. 2024 m. Komiteto atlikta ilgiau nei 36 mėnesius trunkančių bylų analizė atskleidė kelis aspektus. Pirma, šių atvejų, palyginti su 2019 m., šiek tiek padaugėjo (nuo 10 proc. iki 16 proc. visų bylų, apie kurias pranešta 2024 m.). Šis skaičius, atrodo, atitinka per pastaruosius penkerius metus sumažėjusį OLAF darbuotojų skaičių ir padidėjusį OLAF atliekamų tyrimų sudėtingumą ([55]). Vis dėlto iš analizės matyti, kad dauguma tyrimų suėjus 36 mėnesiams buvo paspartinti, todėl dažniausiai buvo užbaigti per 36–42 mėnesius.

100. Vertindamas tyrimų tęstinumą Komitetas nustatė, kad beveik 70 proc. bylų nustatytos pertraukos iš tikrųjų buvo pagrįstos ([56]). Likusiose 30 proc. bylų Komitetas nustatė, kad pasikartojantis poveikį trukmei turintis aspektas buvo ilgas pagrindinio tyrėjo nebuvimas ir (arba) su tuo susiję bylos nagrinėjimo grupės sudėties pakeitimai ([57]). Galiausiai, Komiteto nuomone, kelių analizuotų bylų atveju ([58]) kyla susirūpinimas dėl trukmės proporcingumo; Komitetas mano, kad šiose bylose OLAF tyrimai nebuvo tęstiniai, o pertraukos buvo nepagrįstos. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komitetas pabrėžia, kad svarbu kuo labiau apriboti tyrimo pertraukas. Jis taip pat pabrėžia būtinybę aiškiai pagrįsti šiuos neveikimo laikotarpius bylos medžiagoje.

([50]) Priežiūros komiteto nuomonėje Nr. 5/2021 pateikta 2 rekomendacija.
([51]) [Konfidenciali informacija].
([52]) Priežiūros komiteto nuomonėje Nr. 5/2021 pateikta 3 rekomendacija.
([53]) [Konfidenciali informacija].
([54]) [Užbaigtos nuo 36 iki 42 mėnesių trukmės bylos – konfidenciali informacija].
([55]) 2019 m. *atvejo sudėtingumą* kaip tyrimo trukmę pagrindžiančią priežastį OLAF nurodė 43 proc. bylų, o ataskaitiniais metais tokių bylų buvo 85 proc.
([56]) [Konfidenciali informacija].
([57]) [Konfidenciali informacija].
([58]) [Konfidenciali informacija].

101. Be to, iš analizės matyti, kad, nors dabartinių tyrimo procedūrų gairių 9 straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas parengti darbo planus, jie tyrimo skyriuose dar nėra nuosekliai priimami. Komitetas tikisi, kad ateityje tyrimo procedūrų gairių 9 straipsnio 1 dalis bus taikoma nuosekliau.

2.7. *Komiteto vykdoma Europos kovos su sukčiavimu tarnybai pateiktų atskirų skundų stebėsena*

102. Kaip ir kiekvienais metais, Komitetas gavo du kartus per metus teikiamas ataskaitas ir atitinkamus dokumentus, susijusius su OLAF nagrinėjamais atskirais skundais. 2024 m. generalinis direktorius informavo Komitetą, kad OLAF nagrinėjo iš viso tris skundus. Generalinis direktorius taip pat apžvelgė Europos ombudsmeno nagrinėtus skundus. OLAF suteikė automatinę prieigą prie atitinkamų bylų OLAF bylų valdymo sistemoje, į kurią įtraukti visi susiję dokumentai ir informacija ([59]). Komitetas daugiausia dėmesio skyrė trims 2024 m. tiesiogiai OLAF nagrinėtiems skundams – visi jie buvo grindžiami Tarnybos nuostatų ([60]) 90a straipsniu.

103. Pagal Tarnybos nuostatų 90a straipsnį, ES pareigūnai ir kiti personalo nariai gali pateikti OLAF generaliniam direktoriui prašymus, susijusius su jų teisėmis ir vertinimu per OLAF atliekamus tyrimus. Jie taip pat gali pateikti skundus dėl nutarimo, jiems nenaudingo atliekant OLAF tyrimą.

104. Komitetas pažymi, kad dviejuose su OLAF tyrimais susijusių asmenų pateiktuose skunduose ieškovai pateikė prašymus dėl kompensacijos už žalą dėl įtariamo procesinių garantijų pažeidimo. Abu skundai buvo pateikti užbaigus OLAF tyrimus. Likusį skundą pateikė pranešėjas – šis skundas buvo susijęs su *nutraukta byla*, kurioje OLAF nusprendė nepradėti tyrimo.

105. Komitetas mano, kad visų minėtų skundų atveju OLAF pateikė pakankamus paaiškinimus visiems skundo pateikėjams ir veikė pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 2 dalies c punkte numatytą *administracijos pareigą pagrįsti savo sprendimus*.

3. **Bendradarbiavimas**

3.1. *Bendradarbiavimas su OLAF*

106. 2024 m. Komitetas, palaikydamas atvirą ir prasmingą dialogą su OLAF generaliniu direktoriumi ir jo komanda, toliau produktyviai bendradarbiavo su OLAF.

107. Komitetas toliau į kas mėnesį rengiamus posėdžius kvietė OLAF generalinį direktorių ir darbuotojus, kad su jais galėtų aptarti Komiteto ir OLAF darbui svarbius klausimus bei gauti su jais susijusios informacijos. Komiteto nariai ir sekretoriatas, rengdamiesi Komiteto darbui, taip pat surengė oficialius ir neoficialius susitikimus su OLAF vadovais ir darbuotojais.

108. Pagal OLAF reglamentą ir nusistovėjusią darbo praktiką OLAF Komitetui pateikė šias ataskaitas: i) ataskaitas dėl ilgiau nei 12 mėnesių trunkančių tyrimų, ii) ataskaitas dėl rekomendacijų, kurias OLAF pateikė nuo 2013 m. spalio 1 d. ir į kurias nebuvo atsižvelgta bei dėl kurių OLAF per 2023 m. metinę stebėseną gavo atitinkamų valdžios institucijų atsakymus, iii) ataskaitas dėl OLAF pateiktų skundų dėl procesinių garantijų OLAF vykdomuose tyrimuose, iv) ataskaitas dėl atvejų, kai informacija buvo perduota nacionalinėms teisminėms institucijoms, ir v) ataskaitas dėl atidėjimų pagal OLAF reglamento 4 straipsnio 6 dalį.

([59]) Pagal OLAF ir Priežiūros komiteto Darbo tvarkos susitarimo 6 straipsnio 2 dalį.

([60]) Reglamentas Nr. 31 (EEB), Nr. 11 (EAEB), nustatantis Europos ekonominės bendrijos ir Europos atominės energijos bendrijos pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygas, pateiktas adresu EUR-Lex - 01962R0031-20140501 - LT - EUR-Lex.

3.2. *Santykiai su suinteresuotaisiais subjektais*

109. Komitetas yra atskaitingas jo narius paskyrusioms institucijoms, taip pat yra dialogo su ES institucijomis partneris. Komitetas atsiskaito ES institucijoms už savo veiklą, gali jų prašymu skelbti nuomones, rengia ataskaitas tyrimų klausimais ir politiniu lygmeniu su jomis keičiasi nuomonėmis ([61]).

110. Komitetas mano, kad svarbu nuolat palaikyti ryšius su ES institucijomis, OLAF partneriais ir suinteresuotaisiais subjektais, kad būtų pagerintas informacijos srautas ir gauta grįžtamoji informacija apie OLAF veiklą. Komitetas ir jo sekretoriatas palaikė ryšius su i) Europos ombudsmenu (dalyvavo 2024 m. liepos 9 d. Komiteto plenariniame posėdyje), ii) Tarybos kovos su sukčiavimu darbo grupe (GAF) (2024 m. liepos 18 d. pirmininkas pristatė 2023 m. metinę ataskaitą) ir iii) Europos Parlamento Biudžeto kontrolės komitetu (CONT) (2024 m. rugsėjo 5 d. pirmininkas pristatė Komiteto 2023 m. metinę ataskaitą). Komiteto pirmininkas 2024 m. balandžio 22 d. taip pat dalyvavo OLAF ir Europos prokuratūros konferencijoje, o Kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybos (AFCOS) pranešėjas 2024 m. spalio 16 d. dalyvavo OLAF 2024 m. AFCOS konferencijoje.

111. Komitetas taip pat dalyvavo 2024 m. gruodžio 3 d. vykusiame kasmetiniame susitikime, kuriame įvairios institucijos keičiasi nuomonėmis apie OLAF ir kuriame daug dėmesio buvo skirta ES kovos su sukčiavimu dalyvių naudojimuisi dirbtiniu intelektu (DI) klausimui. Komitetas aktyviai dalyvavo susitikime, per kurį pripažinta galima naudojimosi automatiniais algoritmais siekiant nustatyti sukčiavimą ir supaprastinti tyrimus nauda. Naudojantis DI paprasčiausia forma, būtų galima automatizuoti pasikartojančias užduotis ir padėti OLAF darbuotojams vertinti ir suprasti skirtingas nacionalines teisės sistemas. Naudojantis DI pažangesniais atvejais, didėja pajėgumas veiksmingiau ir tiksliau nei anksčiau apdoroti didelį kiekį duomenų. Atsižvelgdamas į konkrečią savo kompetencijos sritį, Komitetas atkreipė dėmesį į tai, kad naudojantis DI turi būti laikomasi teisinėje sistemoje nustatytų apribojimų, jurisprudencijos ir etikos normų. Jis taip pat atkreipė dėmesį į naudojimuisi dirbtiniu intelektu būdingus pavojus dėl šališkumo, paaiškinamumo ir skaidrumo, taip pat į išlaidų klausimą ir susijusią būtinybę užtikrinti pakankamą finansavimą.

4. **Administravimas ir ištekliai**

4.1. *Priežiūros komiteto darbo metodai*

112. 2024 m. Komitetas surengė 11 plenarinių mišrių arba dalyvavimu vietoje grindžiamų posėdžių ([62]). Kiekvienu nagrinėjamu svarbiu klausimu Komitetas skirdavo pranešėją. Pranešėjai bendradarbiavo su sekretoriatu rengdami per plenarinius posėdžius aptarti skirtus pranešimų projektus, taip pat rengė oficialius ir neoficialius susitikimus su atitinkamais OLAF darbuotojais ir sekretoriatu dėl nuomonių rengimo. Komiteto pirmininkas, pranešėjai ir sekretoriato darbuotojai taip pat rengė reguliarius posėdžius konkretiems klausimams spręsti.

113. 2024 m. liepos mėn. Th. Cretin atsistatydinus iš pareigų, Komitetas iki metų pabaigos darbą tęsė būdamas keturių narių sudėties. Iki Th. Cretin kadencijos pabaigos jį pakeisiantis narys bus paskirtas iš rezervo sąrašo, įtraukto į Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos 2022 m. kovo 28 d. priimtą sprendimą dėl OLAF Priežiūros komiteto narių skyrimo ([63]).

([61]) Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 15 straipsnio 1 dalis: Priežiūros komitetas generaliniam direktoriui teikia nuomones, atitinkamais atvejais ir rekomendacijas, dėl, inter alia, išteklių, reikalingų Tarnybos [OLAF] tyrimo funkcijai atlikti, Tarnybos tyrimų prioritetų ir tyrimų trukmės. Tas nuomones jis gali teikti savo iniciatyva, generalinio direktoriaus prašymu arba **institucijos, įstaigos, organo ar agentūros prašymu**, tačiau į atliekamų tyrimų eigą nesikiša. <…>
<…> Institucijoms, įstaigoms, organams ar agentūroms pateikiama nuomonių, pateiktų pagal trečią pastraipą, kopija.

([62]) 2024 m. sausio–gruodžio mėn.

([63]) 2022 m. kovo 28 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2022/521 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) Priežiūros komiteto narių skyrimo.

4.2. ***Sekretoriatas***

114. 2024 m. sekretoriatas toliau padėjo Komiteto nariams vykdyti savo pareigas ir taip padėjo stiprinti OLAF nepriklausomumą. Kaip ir ankstesnėje ataskaitoje ([64]), Komitetas primena, kad sekretoriatui svarbu turėti pakankamai išteklių tiek Priežiūros komitetui, tiek procesinių garantijų kontrolieriui remti ir būtinam abiejų įstaigų užduočių atskyrimui išsaugoti. Praėjusiais metais Komitetui ir Europos Komisijos generaliniam sekretoriui šiuo klausimu pasikeitus nuomonėmis, generalinis sekretorius Komitetą patikino, kad prašoma parama bus suteikta.

115. Ataskaitiniu laikotarpiu sekretoriatas pradėjo dvi įdarbinimo procedūras. Pirmąjį 2025 m. ketvirtį prie sekretoriato turėtų prisijungti du asmenys.

116. Komitetas dalyvavo šiose įdarbinimo procedūrose. Į sekretoriatą paskirti pareigūnai niekada negali iš jokios valdžios institucijos arba institucijos, įstaigos, organo ar agentūros siekti gauti arba priimti nurodymų dėl Komiteto atliekamų stebėsenos funkcijų. Komiteto dalyvavimas šiose įdarbinimo procedūrose sekretoriato darbuotojus užtikrina ir garantuoja atrankos proceso nepriklausomumą.

117. Per visus metus sekretoriatas, kaip ir visa Komisija, toliau dirbo mišriu režimu, derindamas darbą vietoje ir nuotolinį darbą, ir įgyvendino darbo programą, dėl kurios susitarta su Komitetu.

118. Sekretoriatas administraciniu požiūriu tebėra (nuo 2017 m. kovo mėn.) prijungtas prie Europos Komisijos Individualių išmokų administravimo ir mokėjimo biuro (PMO), nors jis yra įsikūręs atskiroje saugumo zonoje OLAF patalpose. Komitetas anksčiau yra daug kartų išreiškęs abejonių dėl to, ar jo sekretoriato mišrus prijungimas prie PMO yra tinkamiausias.

4.3. ***Biudžeto klausimai***

119. 2024 m. Komiteto biudžetas buvo 200 000 EUR. Iki 2024 m. pabaigos faktiškai išmokėta 160 580,99 EUR, t. y. maždaug 80 proc. visos sumos.

120. Už išlaidas atsakingas perdeleguotasis leidimus suteikiantis pareigūnas yra PMO direktorius.

([64]) Priežiūros komiteto 2023 m. metinės ataskaitos 49 punktas.